

Plenum

Tisdag 14.3.2017 kl. 14.00—17.25

6. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av 5 kap. 2 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice

Regeringens proposition RP 19/2017 rd

Remissdebatt

Talman Maria Lohela: Ärende 6 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talmanskonferensen föreslår att ärendet remitteras till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet, som kulturutskottet ska lämna utlåtande till.

Debatt

15.40 **Lea Mäkipää ps:** Arvoisa puhemies! Tämän lakimuutoksen tarve on positiivinen. Se on syntynyt talouden kasvusta ja työpaikkojen lisääntymisestä sellaisille uusille kasvu-aloille, joille ei ammattitaitoista työvoimaa ole riittävästi saatavilla. Pulaa on niin työnjohdotehtäviin kuin erilaisiin suunnittelu-, kehittämis- ja tutkimustehtäviin soveltuvista osajista. Tehtävät edellyttävät ammattikorkeakoulu- ja/tai yliopistotutkintoa. Kasvualojen investoinnit ovat lisänneet korkeakoulutettujen asiantuntijoiden kysyntää esimerkiksi rakennusallalla, meriteollisuudessa ja autoteollisuudessa.

Nykyisen julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain säännösten mukaan työvoimakoulutuksena ei voida hankkia kokonaan uuteen korkea-asteen tutkintoon johtavaa koulutusta. Työvoimakoulutuksena ei voida hankkia myöskään korkeakoulututkintoon johtavia opintoja, jos henkilön tarkoituksena on suorittaa vain osa tutkintoon vaadittavista opinnoista työvoimakoulutuksena ja saattaa opinnot loppuun omaehtoisina opintoina.

Voimassa olevan lainsäädännön asettamat reunaehdot korkeakoulututkintoon johtavien opintojen hankkimisesta työvoimakoulutuksena estävät äkillisiin työvoimatarpeisiin vastaamisen tai hidastavat sitä. Säännöksiä esitetäänkin muutettavaksi tilapäisesti siten, että jo entuudestaan korkea-asteen tutkinnon suorittaneille voitaisiin tarjota mahdollisuus muuntokoulutustyyppiseen koulutukseen, jonka tavoitteena olisi uuden korkea-asteen tutkinnon suorittaminen. Korkeakouluista valmistuminen kestää tavallisesti 4—7 vuotta.

Hallitus esittää työvoimakoulutusmallia, jolla voidaan vastata kasvavaan työvoiman kysyntään tavanomaista koulutusväylää nopeammin. Esitys korkeakoulutettujen asiantuntijoiden nopeutetusta työvoimakoulutusmallista vastaa uusien teknologioiden käyttöönoton luomaan tarpeeseen. Hankittava koulutus olisi luonteeltaan muuntokoulutustyyppistä, ja sillä tarkoitettaisiin sellaisia korkea-asteen tutkintoon johtavia opintoja, joihin henkilön aiemmin suorittaman korkeakoulututkinnon opintoja voidaan lukea hyväksi niin, että uuden korkeakoulututkinnon suorittamiseen vaadittava koulutusaika olisi tavanomaista merkittävästi lyhyempi.

Punkt i protokollet PR 22/2017 rd

Eri kasvualoille räätälöidyissä koulutusohjelmissa yhdistyisivät teoria ja käytännön oppiminen, ja ne on tarkoitettu henkilöille, joilla on entuudestaan soveltuva korkea-asteen koulutus pohja. Aiemmat opinnot voisi lukea uusissa opinnoissa mahdollisimman laajasti hyväksi siten, että toisen tutkinnon voisi suorittaa enintään kahdessa vuodessa.

Opiskelijoiden suora työllistyminen halutaan varmistaa suunnittelemalla koulutusohjelmat ely-keskusten, työnantajien ja korkeakoulujen yhteistyönä niin, että ne sisältävät teorian lisäksi käytännön oppimista. Muun muassa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja Rakennusteollisuus RT ry ovat yhdessä kahden oppilaitoksen kanssa selvittäneet mahdollisuuksia toteuttaa työvoimakoulutusta rakennusalan työnjohtotarpeisiin. Jos esitys uuden korkeakoulututkinnon suorittamisesta työvoimakoulutuksena hyväksyttäisiin, hankintayksiköillä ja oppilaitoksilla olisi valmiudet aloittaa välittömästi kaksi rakennusalan koulutusohjelmaa.

Arvoisa puhemies! Väliaikainen malli on tarkoitettu päättyväksi 2019. Olisi toivottavaa arvioida silloin sen vaikutukset ja harkita mahdollisesti pysyvää mallia, jos se katsotaan onnistuneeksi.

15.44 Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Tämä lakiesitys on sinänsä hyvä ja vastaa kasvualojen muuttuviin koulutustarpeisiin. Monilla aloilla on noussut haasteeksi löytää korkea-asteen asiantuntijoita työtehtäviin. Kuten edellinen edustaja sanoi, nämä koulutusohjelmat ovat alakohtaisesti räätälöityjä ja ne on tarkoitettu henkilöille, joilla on entuudestaan soveltuva korkea-asteen koulutus pohja, ja hyvää on myös se, että aiemmat opinnot huomioidaan uusissa opinnoissa ja toisen tutkinnon voi suorittaa lyhyessäkin ajassa, noin kahdessa vuodessa. Tämä on siis kannatettava asia tähän asti.

Mutta, arvoisa puhemies, ongelma on se, että tälle koulutukselle ei ole myönnetty omia määrärahoja vaan rahoitus otetaan työvoimapolitiikan rahoista. Työvoimapoliittista koulutusta on muutenkin ajettu alas, eli volyyymi on pudonnut tämän hallituksen aikana yli puoleen aiemmasta. Tämä tarkoittaa, että heikommassa asemassa olevat työttömät eli ne, jotka kipeimmin tarvitsisivat koulutusta, kärsivät määrärahojen vähentämisestä.

Toisin sanoen, arvoisa puhemies, tämä on sinällään hyvä asia, mutta on erittäin ikävää, että rahoitus otetaan niiltä, jotka kaikkein kipeimmin koulutusta tarvitsisivat.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet, som kulturutskottet ska lämna utlåtande till.